

ಅಯ್ದು ಮರಾಠಾ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಷ ಭಾವಗಳ ಒಳನೋಟ

ಸ್ಯೇಯದ್ ಮುಯಿನ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ,

ಕ್ರಿಸ್ತ ಜಯಂತಿ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಯಿತ್ವ, ಬೆಂಗಳೂರು

Email: syedmuen@kristujayanti.com

ಮರುಷ ಭಾವ: ಮರು ಮರಾಠಾ ಕಾವ್ಯಗಳು

ಈ ಸಂಶೋಧನೆ ನಿಬಂಧಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮರಾಠಾ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮರುಷ ಶೋಕದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಭೇದವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ದೇಹ ರಚನೆ, ನರಮಂಡಲ ವಿನ್ಯಾಸವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮರಾಠಾಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮರುಷ ಶೋಕ ಪ್ರಥಾನೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ತೋಲನಿಕ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಜನರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃತ್ತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆಸಕ್ತ ಸಂಶೋಧಕರನ್ನು ಗಮನಹರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಭಾವನೆಯು ಜ್ಯೌವಿಕ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ, ವೃತ್ತಿನಿಷ್ಟ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ನರಮಂಡಲವು ಭಾವನೆ, ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ದೃಷ್ಟಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಂಕುಚಿತಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ, ಶೋಕವನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಚರ್ಚೆಯ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗಳು ಜನರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಏಕ ಅಭಿವೃತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವಿಭಿನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆ. ಭಾವನೆಗಳು ಯಾರನ್ನಾದರು ಅಥವಾ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮರುಷರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಆಲೋಚನೆಗಳ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಲಿಂಗರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಹೊರಟಾಗ ಇದರ ವಿವರಣೆಯು ಇನ್ನುಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧುನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮರುಷನು ಸ್ತೀಯ ಪ್ರತಿ ಬೇಗವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರೇಮ ನಿರ್ವೇದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸ್ತೀಯೊಬ್ಬಳು ಮರುಷನ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ, ಪ್ರೇಮ ನಿರ್ವೇದನೆಯು

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುವುದು ತೀರ್ಥ ವಿರಳ. ಮರುಷನು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮ ನಿರ್ವೇದನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಾನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ನಿಖಾಯಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಧಾನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ತಾನು ಶ್ರೀತಿಸಿದ ಲಿಂಗವು ಕೇವಲ ಒಂದು ದೈಹಿಕ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಲಿಂಗ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ಕೆಲವೊಂದು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ವಿಕಾಸವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದರೆ ಹೇಣ್ಣ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು, ಆಸರೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗಂಡನ್ನು ಬಯಸುವುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಗಂಡಿಗೆ ಶರಣಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಶೋರ್ಚಾದಿಸುವುದು ತೀರ್ಥ ವಿರಳ. ಈ ಗಂಡನ್ನು ತಾನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂಬ ಭಯ ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಜತೆಗೆ ಸಮಾಜವು ಸಹ ಮರುಷನನ್ನು ಉನ್ನತ ಸಾಫ್ಟ್‌ಸ್ಕೆ ಏರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಾಂಶ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದೇ ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಈ ನಂಬಿಕೆಯು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಒಳಹೊಕ್ಕಿದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒಳಸಿಕೊಂಡು ಮರುಷನು ತನ್ನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಹೇಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಮೇರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದ್ದರು ಮನಸ್ಸಿನ ಆಳದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೊರಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಣ್ಣ-ಗಂಡಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಇಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗದೇ ಇರಲೂಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಮರುಷರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ-ಮರುಷರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಭಾವನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಿರುವ ರಾಜಕಾರಣವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸೀಮಾರೇಖೆಯೊಂದನ್ನು ಎಳೆದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಗುಣಗಳಿಂದೇ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮರುಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿದರೆ ಅದು ಆತನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೆಂದು ಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮರುಷನ ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆತನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮರುಷ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮರುಷನು ತನ್ನ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜದ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಜಾಹಿರು ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೇನಾದರು ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನನ್ನು ಸಮಾಜವು ದುರುಪ ಮನಸ್ಸಿನವನೆಂದು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತದೆ. ತಾನು ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಶಕ್ತಿಶಾಲೆ ಕೇವಲ ದೈಹಿಕವಾಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ ದೃಢವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಚಿತ್ತಸಲು ಇಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮರುಷ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸಮಾಜವು ವೈಭವೀಕರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೂ ಮರುಷನು

ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ನೈಸರ್ಗಿಕದತ್ವವಾದ ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತದ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಹವೇದನೆಯ ವಿಧವೆಯರು ತಮ್ಮ ಸತ್ತ ಗಂಡಂದಿರಿಗಾಗಿ ಶೋಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಅನೇಕ ಕಥೆಗಳಿವೆ. ಗಂಡ ಇಹಲೋಕ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾವು ಅವರ ಜತೆ ಜಿತೆ ಏರಿ ಸತಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯರಿಗಾಗಿ ರೋದಿಸುವ, ವಿರಹವೇದನೆ ಅನುಭವಿಸುವ ವಿದುರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ಕಥೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಜಪಾನೊನಿಂದ, ಇನ್‌ಎಂದು ಗ್ರೀಸೊನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಥೆ ಭಾರತದಿಂದ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯ ಗಂಡನು ತನ್ನ ಸತ್ತ ಹೆಂಡತಿ/ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯುತ್ಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮರುಷನ ತ್ಯಾಗ, ಪ್ರೇಮದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯು ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಜೀವಾಳವೆಂಬಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮರುಷನ ಅವಕ್ಕ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳ ಮೂಲಕ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿರುವುದು ದೃಗ್ಂಭಾಜರವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮರುಷ ಭಾವನಾ ಕೇಂದ್ರಿತ ವಿಶ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಿಶಿಷ್ಟ ಕೆಲವೊಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕರೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಥಾ ಅವಲೋಕನ

ಜಪಾನಿನ ಪುರಾಣವು ಮೊದಲ ಮಾನವ ದಂಪತ್ತಿಗಳಾದ ಇಜಾನಗಿ ಮತ್ತು ಇಜಾನಾಮಿ ಎಂಬ ಮಾನವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಜಪಾನಿನ ಗ್ರಾಮಗಳ, ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹಗಳ, ಸಮಸ್ತ ಜನಸಮೂಹ, ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿಗಳ ಉದಯಕ್ಕೆ ಇವರು ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಅಚಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಇಜಾನಾಮಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಳು. ಇವಳ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಇಜಾನಗಿ ತುಂಬಾ ವಿಚಲಿತನಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಮರಳಿ ತರಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆತರಲು ಮೃತ್ಯುಲೋಕವಾದ ಯೋಮಿಗೆ ಹೋಗುವನು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವಳು ಯೋಮಿಯ ಆಹಾರವಾಗಿ ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಲು ಆಕೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಶೋಕದಿಂದ ಹತಾಶನಾಗಿದ್ದ ಇಜಾನಗಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಮೃತ್ಯುಲೋಕವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ದೀಪಮಂಜವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮೃತ್ಯುಲೋಕದ ಭಯಾನಕತೆಗೆ ಅವಳ ಸುಂದರವಾದ ದೇಹವು ಕೊಳೆತಮೋಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ದೇಹವನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಹುಳಗಳಿಂದ ಆಕೆಯ ಶರೀರವು ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಇಜಾನಗಿ ಕಂಡನು. ಆತ ಭಯದಿಂದ ಮೃತ್ಯುಲೋಕದಿಂದ ಓಡಿಹೋದನು,

ಇಜಾನಾಮಿಯು ಇಜಾನಗಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟಿದಳು. ತನ್ನ ಗಂಡನು ಇಲ್ಲೇ ಮೃತ್ಯುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ ಆದರೆ ಇಜಾನಗಿಯು ಅವಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಜಾನಗಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ತಲುಪಿ ಮೃತ್ಯುಲೋಕದ ಪ್ರವೇಶದಾವರವನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದನು. ಅವನ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ಕೊಪಗೊಂಡ ಹೆಂಡತಿಯು ‘ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನ ೧೦೦೦ ಜೀವನಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಕಾಗಿಕೊಂಡಳು. ನಂತರ ಇಜಾಗಿಯು ‘ನಾನು ಪ್ರತಿದಿನ ೧೫೦೦ ಹೊಸ ಜೀವನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಕಥೆಯು ಶಾಶ್ವತ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಮತ್ತು ಕಹಿ ಅನುಭವಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಗ್ರೀಕ್ ಮರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಫ್ರಿಕ್ಯಾಯಸ್ ಮತ್ತು ಯೂರಿಡ್ಯೋಜ ಪ್ರೇಮ ಕರೆಯ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. ಅಮೋಲೋ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಆಫ್ರಿಕ್ಯಾಯಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ಲಯರ್(ವಾದ್ಯ) ಕೊಟ್ಟಿ ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ನುಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಮಧುರವಾದ ಮೀಂಟುವಿಕೆಗೆ ಶತ್ರುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮನಸೋಽತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಗ್ರೀಕ್ ಮರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಫ್ರಿಕ್ಯಾಯಸ್ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೇ ಮೈತಳಿದ್ದ ಅನುಗ್ರಹದ ದೇವಿಯಂತಿದ್ದ ಯೂರಿಡ್ಯೋಜನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮದುವೆಯಾದ ಕೆಲಕಾಲ ಇಬ್ಬರು ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನದ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ ಹೈಮನ್ ದೇವತೆಯು ಒಮ್ಮೆ ಇವರಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದಿಸಲು ಕರೆದಾಗ ಅವರ ಪರಿಮಾಣ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನವನ್ನು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯಂತೆ ಯೂರಿಡ್ಯೋಜ ಅಪ್ಸರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪತ್ತಾಳೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕರೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕುರುಬನೊಬ್ಬ ಯೂರಿಡ್ಯೋಜ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಾಗ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿ ಯೂರಿಡ್ಯೋ ಸಾವನ್ನಪ್ಪತ್ತಾಳೆ. ಆಫ್ರಿಕ್ಯಾಯಸ್ ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ಶೋಕಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಸಮಸ್ತ ಜೀವ ನಿಜೀವ ವಸ್ತುಗಳು ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಮಾನವರು, ದೇವತೆಗಳು ಆಫ್ರಿಕ್ಯಾಯಸ್‌ನ ಶೋಕವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಶೋಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಫ್ರಿಕ್ಯಾಯಸ್ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೇಡಸ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಅಮೋಲೋ ಮತ್ತು ಅಪ್ಸರೆಯರು ಮೊಳ್ಳಾಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಆಫ್ರಿಕ್ಯಾಯಸ್ ಹೇಡಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೇಡಸ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೊಡನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವ ಸಾವನ್ನಪ್ಪತ್ತಿದ್ದ, ಆದರೆ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲುಟ್ಟ ಆಫ್ರಿಕ್ಯಾಯಸ್ ಸ್ವೇಜಿಯನ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಭೂತಗಳು ಮತ್ತು ಅಪರಿಚಿತ ಆತ್ಮಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮೂರು ತಲೆಯ ನಾಯಿಯಾದ ಸೆಬ್ರರಸೋನನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಕ ಆಕಷಿಣಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಅವನು ಗ್ರೀಕ್ ಭೂಗತ ಲೋಕದ ದೇವನಾದ ಹೇಡಸ್ ಮತ್ತು ಅವನ

ಹೆಂಡತಿ ಪರಿಷಾಫೋನೊನ ಎದುರು ಹಾಜರಾಗುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಸಂಗೀತದ ಮೂಲಕ ಹೇಡಸೊನ ಮನವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇವನ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಮನಸೋತ ಹೇಡಸ್ ಯೂರಿಡ್ಸೋಳನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಮೃತಿಸಿ ಷರತ್ತೊಂದನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಭೂಗತ ಜಗತ್ತಿನ ಕತ್ತಲ ಗುಹೆಗಳಿಂದ ಬೆಳಕಿನಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಯೂರಿಡ್ಸ್ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಕು. ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆಫೀಯಸ್ ಯೂರಿಡ್ಸೋನ್ನು ನೋಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಹಾಗೇನಾದರು ಆತನು ಆಕೆಯನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಆಫೀಯಸ್ ಯೂರಿಡ್ಸೋಳನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವನು. ತಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಯೂರಿಡ್ಸೋನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸದಾ ಅವಕೊಂದಿಗೆ ವಾಸಿಸಬಹುದೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೇವಮತ್ತನಾದ ನನಗೆ ಇದು ಸರಳ ಕೆಲಸವೆಂದು ಅರಿತು ಸಂತೋಷಗೊಂಡ ಆಫೀಯಸ್ ಹೇಡಸ್‌ಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಭೂಗತ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೇವರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಯೂರಿಡ್ಸೋಳನ್ನು ಭೂಗತ ಲೋಕದಿಂದ ವಾಸ್ತವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವಾಗ ಆಕೆ ದಾರಿಯದ್ದಕ್ಕು ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ತರಗೆಲೆಗಳ ಶಬ್ದ ಒಂದರೆ ಕೇಳಬರದಿದ್ದಾಗ, ದೇವತೆಗಳು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಹಿಂದೆ ನೆರಳಾಗಿದ್ದ ಯೂರಿಡ್ಸ್ ಈಗ ಒಂದರೆಡು ಹೆಚ್ಚೆಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾನವಭಾಗುವದಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಫೀಯಸ್ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಯೂರಿಡ್ಸ್ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜಿನಂತೆ ಕರಗುತ್ತಾಳೆ. ಮನಃ ಯೂರಿಡ್ಸ್ ಸತ್ತವರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಈಗ ಈಕೆಯು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಹೇಡಸ್‌ನ ಮೃತಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಆಫೀಯಸ್ ಭೂಗತ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮರಳಲು ಪ್ರಯುತ್ಸಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಹೇಡಸ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಪ್ರಾಣದ ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ಆವೃತ್ತಿಗಳಿವೆ. ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಫೀಯಸ್ ತನ್ನ ಭಾವಗೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ಶೋಕಗೀತೆಯನ್ನು ನುಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅವನು ಯೂರಿಡ್ಸೋನೊಂದಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಒಂದಾಗಲು ಸಾವಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದನು. ಮೃಗಗಳು ಅವನನ್ನು ಹರಿದುಬಿಟ್ಟವು, ಅಥವಾ ಬಹುಶಃ ಮೇನಾಡ್ನಾನ ಮತ್ತೊಂದು ಆವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜೀಯಸ್ ಎಂಬ ದೇವತೆಯು ಆಫೀಯಸ್ ಮೃತ್ಯುಲೋಕದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾನವರಿಗೆ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಮಿಂಜಿನಿಂದ ಕೊಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಆಫೀಯಸ್ ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು ಆದರೆ ಮೂಸಸ್ ಆತನ ತಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲಕ ಅವನು ಸದಾಕಾಲ ಹಾಡಲು, ಅವನ ಶೋಕಗೀತೆಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿರಲೆಂದು ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಜನರ ನಡುವೆ ಇಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಅದರಂತೆ ಆಫೀಯಸ್ ಸುಂದರವಾದ ಮಧುರ ಸ್ವರಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮೋಡಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಕಥೆಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಬೈಬಲ್ ದೃಶ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ

ಮೇಲಿನ ಪುರಾಣವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಈ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಬೈಬಲ್ ನ ಒಂದು ದೃಶ್ಯದ ನಡುವಿನ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆಫ್ರೋಯಿಸ್ ಮತ್ತು ಯೂರಿಡ್ಸಿಂಗ್ ಪುರಾಣವು ಪ್ರವಾದಿ ಲೂತ್ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ‘ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡುವಂತಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಸಾದೃಶ್ಯವು ಎರಡೂ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ. ಬೈಬಲ್ ಮತ್ತು ಕುರ್ಆನ್ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಪ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿದ್ದ ಸೋಡೊಮ್ ಮತ್ತು ಗೋಮೋರ ನಗರಗಳನ್ನು ದೇವರು ನಾಶಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಆ ಎರಡು ನಗರಗಳನ್ನು ಮುಖುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಸಜ್ಜನನಾದ ಪ್ರವಾದಿ ಲೂತ್ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೊರೆದು ಹೋಗುವಂತೆ ದೇವರು ಆದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವ ನಗರವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ಪರಿಶತ್ತಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅವರು ನಗರವನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪ್ರವಾದಿ ಲೂತ್‌ನ ಹೆಂಡತಿ ದೇವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಸುಧುತ್ತಿರುವ, ಮುಖುಗುತ್ತಿರುವ ನಗರಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಅವಳು ತಕ್ಷಣ ಉಪ್ಪಿನ ಕಂಬವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಳು, ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ಅವಿಧೇಯತೆಗೆ ನೇರ ಮತ್ತು ಭಯಾನಕ ಪರಿಣಾಮವೆಂದು ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸಬಹುದು.

ಜ್ಯೇನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಂಪನ ಆದಿಪುರಾಣ ನೀಲಾಂಜನೆಯ ಸಾಮಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದಿದೇವನ ಶೋಕ, ಸಾಮಿನ ನಂತರ ಆತನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನದ ಹೊಳಹು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಸಾಮಿನ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಸುವ ವಸ್ತು/ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಿನವನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತಗೊಂಡಿರುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಘಟನೆಯಾಗಿ ಜಿತ್ತಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹರಿಯಬಿಡದ ಮರುಷ ಕೆಲವೇಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅದುಮಿಡದೆ, ಭಾವಾವೇಶಗೊಳ್ಳುವುದು ಆತನ ಸುಪ್ತಭಾವನೆಗಳ ಓತಮ್ಮೇತ ಹರಿವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸೆಮೆಟಿಕ್ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದ ಹೊದಲ ಸಾಮಿನ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಲಿಗಾರನು ತನ್ನ ಸಹೋದರನ ಸಾಮಿನಿಂದ ವಿಜಲಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ದುಃಖಪ್ರಭಾವನಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಅಧಃಪತನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜೀವನವು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಿನ ನಡುವೆಯೇ ಸುತ್ತುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಹಿಂದೂ ಪುರಾಣವು ತನ್ನ ಭಾವಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರುರು ಮತ್ತು ಅವನ ಪಶ್ಚಿ ಪ್ರಿಯಂವದ ಅವರ ಕಥೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭೃಗು ಮಹಣ್ಯಯ ವಂಶದವರಾದ ರುರು ಮಹಣ್ಯಯ ಪ್ರಮತ್ತಿ

ಇಮಣಿಯ ಮಗ ಮತ್ತು ಭೃಗು ಮಹಣಿಯ ಮೊಮ್ಮೆಗನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಮೇನಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಸ್ತುನೆಂಬ ಗಂಥವನಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವೇ ತ್ರಿಯಂವದ ಅಥವಾ ಪ್ರಮದ್ವರ. ಮೇನಕೆಯು ತ್ರಿಯಂವದ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ನದಿಯ ತಡದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪಯಣ ಬೆಳೆಸಿದಳು. ಆಗ ಸ್ವಾಲಕ್ಷೇಶನೆಂಬ ಇಮಣಿಯು ಆಕೆಯನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲಹಿದರು. ರುರು ಆಕೆಯ ಅಪ್ರತಿಮು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ದಿಗ್ಭಾಂತನಾಗಿ ಆಕೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಲು ಗುರುಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದದಂತೆ ಮದುವೆಯ ದಿನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವಿಧಿಯ ಆಟಪೋ ಎಂಬಂತೆ ತ್ರಿಯಂವದೆಯನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಕಾರಿ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪತ್ತಾಳೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಸ್ವೇಚ್ಛತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಮಾಡಲಾರದ ರುರು ಶೋಕದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಮೃತ್ಯು ದೇವತೆ ಯಮರಾಯನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ತ್ರಿಯಂವದೆಗೆ ಪ್ರಾಣ ಭಿಕ್ಕೆ ನೀಡಲು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದಾದರು ತ್ಯಾಗ ಅಥವಾ ವಿನಿಮಯದ ಹೊರತು ಜೀವ ದಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಮ ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ, ರುರು "ನನ್ನ ಜೀವನದ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೆ ಕೊಡು" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹಿಂದೂ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ವಿಶ್ವ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ತ್ರಿಯತಮೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು ತನ್ನನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಏಕೆಕ ಪ್ರಕರಣ ಇದು. ಯಮ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ತ್ರಿಯಂವದ ಜೀವಂತಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಹಿಂತಿರುಗಿ ತನ್ನ ಪತಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಸಂಸಾರ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ಕಥೆಯು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂದು ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಸತ್ಯವಾನ್-ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಕಥೆಗೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಮರುಷನ ಪ್ರೇಮವು ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ಮತ್ತೊಂದು ಕಥೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಬೇಕೆಂದು ಅನುಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡೂ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಮರಾಯನನ್ನು ತಡೆದು ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿಗಳನ್ನು ಮೃತ್ಯುಲೋಕದಿಂದ ಜೀವಂತ ಭೂಮಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ತರಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷನ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಾವಿತ್ರಿ ಕಥೆ, ರುರು ಕಥೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷನು ಮಹಿಳೆಯ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ನಾವು ವಾಸಿಸುವ ಸಮಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಪಾವಿತ್ರತೆ, ಶುಚಿತ್ವ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆಯು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಜೀವನದ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅವಳು ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶುದ್ಧಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸಹ ಸತಿ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಅಂತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ವೇಳೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸತ್ತ ಗಂಡ ಜಿತೆಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪತಿ ನಿಷ್ಟೆಯನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಸತ್ಯವಾನನನ್ನು ಬದುಕಿಸುವ ಸಾಮಿತ್ರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ. ಆಫೀಎಯ್ಸ್‌ನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಮುಖ್ಯಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಮನ ಸೋಲಲ್ಲ, ಯಮನ ಗೆಲುವು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಸಾವು ಶತಸಿದ್ಧ ನೆಪಗಳೇನೇ ಇರಲಿ ಸಾವು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹತ್ವ ಸಾರಲು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಯಮನಿಂದ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಳೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕವು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ. ಕಲ್ಪನಾಲೋಕ ಮತ್ತು ಅಲೋಕಿಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ನೋಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಭಾರತೀಯ ಮರಾಠ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಜಪಾನಿನ ಕರ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ಭೀಕರೆಯನ್ನು ಕಾಣದ ಮಾನವನ ದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಮರ್ಪೋಲನಕ್ಕೆ ಮಾನವನ ಶ್ರಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಆದರೆ ಆಫೀಎಯ್ಸ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗಳ ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ ಈತನೊಬ್ಬ ದೇವರಂತಹ ಸಂಗೀತಗಾರ, ಆದರೂ ಈತ ಸಾಹಿತ್ಯಭಾಷಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡುವವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸತ್ಯವರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು. ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಂತರವೂ ಇದು ಹೀಗೇ ಇದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಪುರಾಣ ಸೂಜ್ಯಂಕ ಹೇಳುವಂತೆ ‘ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಾದಿಯ ಅಂಶ, ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ.’ ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕಥೆಯ ಸಾರವನ್ನು ಹಲವು ಲೇಖಕರು, ನಾಟಕಕಾರರು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಏಕೆ ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಆಫೀಎಯ್ಸ್‌ನ ಆಕೃತಿಯ ಅರ್ಥವೇನು? ಇದು ನಿಗೂಢ, ಓದುಗನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕೂಪಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವುದೇ ನಿರೂಪಕನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಭಾರತೀಯ ಸುಖಾಂತ್ಯದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಅಪರಿಪೂರ್ಣವೇ?

ಆಫೀಎಯ್ಸ್‌ನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಅವನ ಪ್ರೀತಿ, ಲೈಂಗಿಕತೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗದ ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಯೂರಿಡ್ಸ್‌ಅನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಆಫೀಎಯ್ಸ್ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಸಹ್ಯಪಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪೆಡರಾಸ್ಟಿಗೆ ತಿರುಗಿದನು ಎಂದು ಓವಿಡ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಫೀಎಯ್ಸ್‌ಗೆ ಸಾವು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಇದು ಎಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಯೂರಿಡ್ಸ್ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಬಹುಶಃ ಆಫೀಎಯ್ಸ್‌ನ ಕಿರಿಯ ಪುರುಷ ಪ್ರೇಮಿಯನ್ನು ಕಣಿಕೆಯಾಳ್ಬಿಹುದು. ಅದರಂತೆ ಓವಿಡ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಸಲಿಂಗಕಾಮದ ಪರಿಚಯದೊಂದಿಗೆ ಆಫೀಎಯ್ಸ್‌ನನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ

ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಹಾಕಿತು - ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಲಿಂಗಕಾಮಿ ಪರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಸಲಿಂಗಕಾಮಿಗಳ ದೀರ್ಘ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಫೀಸ್‌ಯಾನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹಲವಾರು ಇತ್ತಿಜಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆ ಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಯೂರಿಡ್ಯೂಸ್‌ಗಾಗಿ ಆತನ ಹುಡುಕಾಟವು ಮಾನವ ದೃವಶ್ವದ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಪಡೆದೇ ಬಂದು ತಿಳಿದರೂ ಪಡೆಯದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ದೇವರನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಲವು ಮಾರ್ಗಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಯಾವೋಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದರು ಆತನ ಲಭ್ಯ ಸಾಧ್ಯ ಆದರೆ ಆತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಆತನನ್ನು ಪಡೆಯುವಿಕೆಯ ಹಂಬಲದ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾಹತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕಥೆಯು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಾವೂ ಸಹ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಕುಸ್ತಿಯಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆಯು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಗಾಧವಾದ ಅಧ್ಯಯ್ಯ ದೇವಾಲಯವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ಧರ್ಮವಿಲ್ಲದ ದೇವಾಲಯವಾಗಿರಬಹುದು ಆಗ ಇಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಜ್ಞಾಲಂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ನಾವು ಹೇಗೆ ಬದುಕ್ಕೇವೆ, ಪರಸ್ಪರ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಫೀಸ್‌ಯಾನ ಕಥೆ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿದೆ. ಇ.ಎಂ. ಫಾಸ್ಕರ್ ಹೇಳುವಂತೆ ಸಾವು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಸಾವಿನ ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ ಅವನನ್ನು ಅಮರನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಫೀಸ್‌ಯಾನ ಈ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದು ಸ್ವಯಂರೂಪಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಾನೆ.

ಪುರುಷನಿಗಾಗಿ ಸಾಯುವ, ಮರುಷನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಹಂಬಲಿಸುವ, ಆತನಿಗೆ ಗೌರವ, ಆದರ ನೀಡುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನಾವು ಸದಾ ಗೌರವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳೆಗಾಗಿ ಸಾಯುವ, ಆಕೆಯ ತ್ವೀಕಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ವಾಗ ಮಾಡುವ ಪುರುಷನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಗೌರವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ಇಂತಹ ಪುರುಷರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯರೊಂದಿಗೆ ತುಂಬಾ ಭಾವಾನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹುಟ್ಟರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮಗ್ಗೆದದಲ್ಲಿ ಮರೂರವನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಉವರ್ತಿಯು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮರಳಿದ ನಂತರ ತನ್ನ ವಿವೇಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪುರುಷನ ಕಥೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಥೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಪೂರ್ವಜ ಅಜಾ ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಇಂದುಮತಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ

ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಇಂದುಮತ್ತಿಗಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶ್ರೀರಾಮನ ಸೀತಾ ವಿಯೋಗ ಪ್ರಸಂಗವಂತು ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇಕಾದರು ಕಲುಪಂತಿದೆ. ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜನನ ಹುಡುಕಾಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಪರಿಯನ್ನು ಆಕೆಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ವಾಲ್ಯೇಕಿ ಮಹಣಿಯ ರಾಮಾಯಣದ ಶ್ರೀರಾಮನಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ರಾಮನ ದುಃಖದ ಪ್ರಲಾಪವು ಪರಾಕಾಷ್ಯೇಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವನಂತೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರತಿ ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಲಬ್ಬಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜವು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಪುರುಷರಿಗಾಗಿ ಸಾಯುವ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸಮಾಜವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಗಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ಸಾಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುವ ಪುರುಷರನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯರಿಗಾಗಿ ಶೋಕಿಸುವ ಪುರುಷರನ್ನು ನಾವು ದುರ್ಬಲರೆಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಗಂಡಾದವನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿ ಮೋಹ, ಪ್ರೀತಿ, ಇಡಬಾರದೆಂದು, ಆಕೆಗಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದನ್ನು ಹೇಡಿತನವೆಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮಾಯೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಮರುಷನ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವಳೆಂದು ನಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮರುಷಪ್ರಧಾನ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ನಾವು ನೋಡುವ ವಿಷಕಾರಿ ಮರುಷಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ, ಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾಯೆ, ಮೋಹಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆಸೆಗಳೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಧಾನ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಮರಾಣಗಳ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಮರುಷರು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸಿದರೆ ಹೊರತು ಕಾಮಿಸಲೀಲ್ಲ, ಕಾಮವು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿದು ಆರಿಹೋಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾದರೆ, ಪ್ರೇಮವು ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಖಿರವಾಗಿ ಬೆಳಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮರುಷನ ಕುರಿತ ಭಾವನಾಲೋಕವು ಸದಾ ಗ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದೆ.

ಸಮಾರೋಪ

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಢಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾವು ಸಂಬಂಧಗಳ ಅಂತ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ ಅಧ್ಯತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮರಳಲು ಪುರುಷ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪುನರುತ್ಥಾಗೊಳಿಸುವ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಮೃತಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಯಶಸ್ವಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದೆ ಜೀವನ ಅರ್ಥವಾ ಪ್ರೀತಿ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಸಮಾಜದ ನೀತಿನಿಯಮಗಳು

ಸ್ತೀಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇಮಿತವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಸ್ತೀ ಮಾತ್ರ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆಂದು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಪುರುಷನು ಸಹ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದರಿಂದ ಇದು ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದೇ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಡುಕೊಂಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಂದ ಪುರುಷನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾಚಿಸಲು ಹಿಂದೇಟ್ಟಾಗುವುದು ಒಂದು ಆಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದಾರಿಮೋಕನು/ಚಾಲಕನು ದಾರಿ ಮರೆತಾಗ ಯಾರೋಂದಿಗೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿದ್ದರೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಬಾರದೆಂಬ ಪರಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿರುವಿಗೂ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷನು ತಾನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದಾರಿ ಸರಿಯೆಂದು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಿದುಳಿನ ನರಮಂಡಲದ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಒಂದಾಗಿರದೆ. ಆದರೆ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಸ್ತೀ-ಪುರುಷ ನಡುವಿನ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪುರುಷರು ಸಹಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅಥವಾ ಕೇಳುವುದು ಎಂದರೆ ಅದು ಆತನ ವೈಫಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಆತ ಇದ್ದಾವುದೇ ಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೇ ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜ ಗುಣಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನನ್ನು ಭಾವನಾಹಿನನನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆತನು ಭಾವಜೀವಿಯನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯೋಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಪುರುಷ ಭಾವನೆಗಳೆಂದಾಕ್ಷಣ ತಿಳಿಹಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ, ಉಡಾಫೆ ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಪುರುಷ ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಲೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಬಲ್ಲ, ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪು ಸರಳವಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗದವನೆಂತಲೂ, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ಇರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವನೆಗಳು ಆತನನ್ನು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಅಬ್ದಲ್ ಗಣ್ಣರ್: ಪವಿತ್ರ ಕುರ್ತಾನ್, ಸೂರಾ ೨೯ ಆಯತ್ ೧೧೦-೧೧೧, ಶಾಂತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು, ೨೦೦೯, ಮಟ ಸಂಖ್ಯೆ : ೪೩೨.
2. ಕೆ.ಅನಂತರಾಮರಾವ್, ಮಹಾಭಾರತ, ವಿದ್ಯಾ ಪಬ್ಲಿಕಿಂಗ್ ಹೈಸ್, ೨೦೧೫.
3. ಎಸ್.ಎಲ್.ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಗ್ರೀಕ್ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನಾಟಕ, ಸಪ್ನೆ ಬುಕ್ ಹೈಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೧೨.
4. ಎಸ್.ಎಲ್.ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಹಾರ, ಸಪ್ನೆ ಬುಕ್ ಹೈಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೧೨.
5. ಎಲ್.ಎಸ್.ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಕಾಮಕ್ರಿಂತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. Encyclopedia Britannica, Ancient religions and Mythology: Izanagi and Izanami, www.britannica.com , <https://www.britannica.com/topic/Izanagi>
7. Robert Graves, The Greek Myths, Penguin Books Ltd, London, 1955, volume 1 chapter 28, 'Orpheus' p.115.
8. King James Version, The holy Bible-the Complete old and New Testament, Chapter 19, verse 17, 23-26, Christian art Publishers.
9. E.M Forster, Howards End, Dover publication, 1910, chapter 27, Page-237
10. Robertson, John M, the (Un)Emotional Male: Physiological, Verbal, and Written Correlates of Expressiveness. The Journal of Men's Studies, Volume 9, Spring 2001
11. Christine Heifner, The Male Experience of Depression, Perspectives in Psychiatric Care, Vol. 33, No. 2, April-June 1997.